

ความร่วมมือสาขาสาธารณสุขภายใต้กรอบอาเซียน

กลไกความร่วมมือสาขาสาธารณสุขภายใต้กรอบอาเซียน ประกอบด้วยการประชุม 3 ระดับ คือ 1) การประชุมระดับรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียน (ASEAN Health Ministers' Meeting: AHMM) 2) การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการพัฒนาสาธารณสุข (Senior Officials' Meeting on Health Development: SOMHD) และ 3) การประชุมคณะทำงาน/ผู้เชี่ยวชาญ ด้านสาธารณสุขในสาขาต่างๆ ภายใต้ SOMHD จำนวน 6 คณะ

การประชุมระดับรัฐมนตรีสาธารณสุข (AHMM) จัดการประชุมมาแล้วทั้งหมด 9 ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ 1 : ประเทศอินโดนีเซียเป็นเจ้าภาพ เมื่อปี 2514 (1971)
- ครั้งที่ 2 : ประเทศฟิลิปปินส์เป็นเจ้าภาพ เมื่อปี 2523 (1980)
- ครั้งที่ 3 : ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ เมื่อปี 2527 (1984)
- ครั้งที่ 4 : ประเทศอินโดนีเซียเป็นเจ้าภาพ เมื่อปี 2534 (1991)
- ครั้งที่ 5 : ประเทศอินโดนีเซียเป็นเจ้าภาพ เมื่อปี 2543 (2000)
- ครั้งที่ 6 : ประเทศลาวเป็นเจ้าภาพ เมื่อปี 2545 (2002)
- ครั้งที่ 7 : ประเทศมาเลเซียเป็นเจ้าภาพ เมื่อปี 2547 (2004)
- ครั้งที่ 8 : ประเทศพม่าเป็นเจ้าภาพ เมื่อปี 2549 (2006)
- ครั้งที่ 9 : ประเทศฟิลิปปินส์เป็นเจ้าภาพ เมื่อปี 2551 (2008)

การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการพัฒนาสาธารณสุข (SOMHD) จัดการประชุมมาแล้วทั้งหมด 5 ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ 1 : ประเทศเวียดนามเป็นเจ้าภาพ เมื่อปี 2544 (2001)
- ครั้งที่ 2 : ประเทศกัมพูชาเป็นเจ้าภาพ เมื่อปี 2546 (2003)
- ครั้งที่ 3 : ประเทศอินโดนีเซียเป็นเจ้าภาพ เมื่อปี 2548 (2005)
- ครั้งที่ 4 : ประเทศลาวเป็นเจ้าภาพ เมื่อปี 2550 (2007)
- ครั้งที่ 5 : ประเทศมาเลเซียเป็นเจ้าภาพ เมื่อปี 2552 (2009)

หมายเหตุ เดิม SOMHD ใช้ชื่อว่า ASCH&N หรือคณะอนุกรรมการอาเซียนด้านสาธารณสุขและโภชนาการ (ASEAN Sub-committee on Health and Nutrition) เป็นองค์กรภายใต้คณะกรรมการด้านการพัฒนาสังคม (ASEAN Committee on Social Development - COSD) ในสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations - ASEAN) จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2521 (1978) เพื่อเป็นกลไกส่งเสริมการพัฒนาด้านสาธารณสุขและโภชนาการ สตรี เยาวชน การศึกษา แรงงาน การจัดการภัยพิบัติ เด็ก ประชากร และสังคมสงเคราะห์ สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ คือ บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม และสมาชิกใหม่ คือ ลาว พม่า กัมพูชา

สำหรับประเทศไทย ปลัดกระทรวงการต่างประเทศในฐานะประธานคณะกรรมการประสานงานอาเซียน ด้านการพัฒนาสังคม ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการประสานงานอาเซียนด้านสาธารณสุขและโภชนาการเมื่อปี 2528 (1985) ต่อมาปี 2539 (1996) มีการปรับปรุงองค์ประกอบคณะอนุกรรมการ โดยมี รองปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธาน ผู้อำนวยการสำนักงานการสาธารณสุขระหว่างประเทศเป็นเลขาธิการ และผู้แทนกองสังคม วัฒนธรรม และ สันเทศ กรมอาเซียนเป็นผู้ช่วยเลขาธิการ

ASCH&N จะประชุมทุกปี โดยประเทศสมาชิกจะหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ และมีฐานะเป็นประธาน คณะอนุกรรมการฯ (โดยเรียงลำดับตามตัวอักษรนำชื่อประเทศ) คราวละ 3 ปี ต่อมาลดลงเหลือคราวละ 2 ปี เริ่มตั้งแต่ปี 2540 (1997) เป็นต้นไป ประเทศไทยโดยกระทรวงสาธารณสุขเคยเป็นประธาน ASCH&N และเป็น เจ้าภาพจัดการประชุมครั้งที่ 12 เมื่อวันที่ 21-23 กันยายน 2537 (1994) ณ กรุงเทพฯ ครั้งที่ 13 เมื่อวันที่ 7-9 สิงหาคม 2538 (1995) ณ กรุงเทพฯ และครั้งที่ 14 เมื่อวันที่ 27-29 กรกฎาคม 2539 (1996) ณ จังหวัดเชียงใหม่

ต่อมา ในปี 2544 (2001) ได้มีการปรับสถานะของ ASCH&N เป็น ASEAN Senior Officials Meeting on Health Development (SOMHD) ตามโครงสร้างของคณะกรรมการอาเซียนด้านพัฒนาสังคม (ASEAN Committee on Social Development-COSD) ซึ่งมีคณะทำงาน / ผู้เชี่ยวชาญ ด้านสาธารณสุขใน สาขาต่างๆ ภายใต้ SOMHD จำนวน 6 คณะ ดังนี้

1. ASEAN Expert Group on Communicable Diseases : AEGCD
2. ASEAN Task Force on AIDS : ATFOA
3. ASEAN Working Group on Pharmaceuticals Development : AWGPD
4. ASEAN Expert Group on Food Safety : AEGFS
5. ASEAN Technical Working Group on Pandemic Preparedness and Response : ATWGPPR
6. ASEAN Focal Point on Tobacco Control : AFPTC

ในส่วนของประเทศไทย คณะทำงาน / ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 6 คณะ ดังกล่าวข้างต้น มีหน่วยงานในระดับกรมทำหน้าที่ เป็นผู้ประสานงานหลัก คือ กรมควบคุมโรค เป็นผู้ประสานหลักของคณะทำงาน คณะที่ 1 / 2 / 5 และ 6 และ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เป็นผู้ประสานงานหลักของคณะทำงาน คณะที่ 3 และ 4

.....